

Nr 452

Av herr **Hedlund m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Statens hantverks- och industrilånefond.*

(Lika lydande med motion nr 389 i Första kammaren)

Den under senare år förda kreditpolitiken har i hög grad kommit att innebära att kapitalet dirigerats bort från det produktiva näringslivet. Staten och bostadssektorn har fått ett starkt vidgat kreditutrymme. Detta förhållande framstår icke minst just nu inför den omställning som förverkligandet av sex- och sjustaterna medför för vårt näringsliv och den över huvud skärpta konkurrensen på världsmarknaden liksom också inför den allt större press det stigande kostnadsläget utgör för näringslivet som vådligt. De mindre företagen har drabbats särskilt hårt av den förda kreditpolitiken. De har, som ofta påpekats, i mindre utsträckning än de större företagen möjligheter till självfinansiering, och de är i större utsträckning än dessa beroende av bankkrediter, då de i stort är utestängda från obligationsmarknaden, aktiemarknaden och andra källor för långfristig kreditgivning.

Med hänsyn till den allt större roll för sysselsättningen som de mindre företagen spelar liksom också det faktum att en fortsatt lokalisering av nya sysselsättningsmöjligheter ut till landsbygden och dess mindre tätorter i stort är beroende av den mindre företagsamhetens möjligheter att hävda sig är det enligt vår mening angeläget att krafttag tas för att förse småföretagsamheten med ökade lånemöjligheter. I årets statsverksproposition har detta förhållande sålunda uppmärksammats, och föredragande departementschefen har föreslagit att anslaget på kapitalbudgeten till Statens hantverks- och industrilånefond måtte ökas från för innevarande budgetår utgående 4 mkr. till 10 mkr. Denna höjning är givetvis i och för sig tacknämlig, men med hänsyn till det stora behov av kapital som all erfarenhet visar föreligga inom småföretagarvärlden synes oss ändå den föreslagna anslagshöjningen alldeles otillräcklig.

Befolkningsomflyttningen till landsbygd och tätorter är alltså högst påtaglig, och man har all anledning förmoda att den kommer att fortsätta. Statsmakterna har också uppmärksammat vådorna av en fortsatt uttunning av landsbygden och en motsvarande överbefolkning i storstäderna, som medför mycket stora och svårlösta problem. Utredningar pågår på olika områden, och man har särskilt tagit sig an frågan om utflyttning av

statlig verksamhet till orter utanför Storstockholm och frågan om näringslivets lokalisering. Det torde redan nu vara klart att en utflyttning av statliga verksamheter kommer att medföra betydande kostnader. Ävenså kommer att behövas en del kostnadskrävande insatser från samhällets sida för att kommande principer för näringslivets lokalisering skall kunna främjas på ett riktigt sätt. Vi har därvid den bestämda uppfattningen att den minst kostnadskrävande insats statsmakterna i dag kan göra är att förse näringslivet med kapitalresurser, så att erforderlig nyetablering och expansion särskilt inom den mindre företagsamheten kan ske och därmed förhindra att folkomflyttningen även i fortsättningen skall ta för stora proportioner. Läget på kapitalmarknaden är tvivelsutan ett ofta oöverstigligt hinder för en företagare som ämnar nystarta eller utvidga, och företagarföreningarnas resurser är och kommer även efter den av departementschefen föreslagna höjningen av anslaget till lånefonden att vara otillräckliga för att möta efterfrågan på lån.

Ute i kommunerna är man sedan länge i full verksamhet för att ordna förutsättningarna för en industrilokalisering. Tomtfrågorna, kommunikationerna, tätorternas fortsatta utrustning, bostadsfrågan m. m. ägnas fortlöpande uppmärksamhet. I en sådan situation finns det all anledning hävda, att kapitalfrågan icke får vara avgörande vid nylokalisering, detta så mycket mer som det uppenbart ligger i statsmakternas intresse att ökade sysselsättningsmöjligheter skapas.

Vi anser att en förstärkning av lånefonden med ytterligare 90 mkr. utöver de av departementschefen föreslagna 10 mkr. måste till för att effektivt kunna möta den ständigt ökande efterfrågan på kapital från småföretagsamheten, så att fonden för budgetåret 1961/62 kommer att tillföras 100 mkr.

Med anledning av det anförda hemställer vi,

att riksdagen måtte med ändring av Kungl. Maj:ts förslag till Statens hantverks- och industrilånefond anvisa ett investeringsanslag om 100 mkr.

Stockholm den 26 januari 1961

Gunnar Hedlund

Lars Eliasson
i Sundborn

Nils G. Hansson
i Skegrie

S. G. W. Wahlund